

Aan:

Dhr. R. Dercksen, fractievoorzitter PVV

In afschrift aan:

Provinciale Staten van Utrecht

DATUM	7-1-2020	DOMEIN	BDV
NUMMER	820182D2	CONTACTPERSOON	Saskia Rolsma
UW BRIEF VAN	12-12-2019	DOORKIESNUMMER	+31 6 211 246 24
UW NUMMER	820138BA	E-MAILADRES	saskia.rolsma@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	-	ONDERWERP	BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE VRAGEN Betreffende onrechtmatige aanbestedingen (d.d. 12-12-2019).

Geachte heer Dercksen,

Toelichting:

Op 3 december 2019 informeerde u ons over de achtergronden en motieven van een tweetal genomen aanbesteding-besluiten, die in strijd zijn met de Europese aanbestedingsregels en gevolgen kunnen hebben voor de goedkeuring van de jaarrekeningen 2018 en 2019. In de brief gaat u ook in op de financiële consequenties. U schrijft over de extra kosten die gemaakt moeten worden voor het systeem voor de personeelsadministratie en de revisie van de Ahobs voor de Sunij-lijn, maar niet over mogelijke financiële schade en/of financiële aansprakelijkheid, als gevolg van deze onrechtmatige aanbestedingen. De rechtmatigheid van inkopen is een belangrijk aandachtspunt. De PVV-fractie heeft dan ook de navolgende vragen:

1. In hoeverre kan de Provincie Utrecht door derden aansprakelijk worden gesteld voor gederfde inkomsten / schade nu er sprake is van onrechtmatige aanbestedingen en concurrenten niet in de gelegenheid zijn gesteld deze werkzaamheden uit te voeren?

Antwoord:

Het staat derden in principe altijd vrij om de gang naar de rechter te maken wanneer zij van mening zijn dat de provincie hen heeft benadeeld. In de situaties, zoals verwoord in de statenbrief d.d. 3-12-2019 met kenmerk 2019BEM132, is dit niet anders. Indien een handeling door de civiele rechter daarbij als onrechtmatig wordt beoordeeld, kunnen de door die handeling benadeelde ondernemingen de provincie Utrecht aansprakelijk stellen voor de door hen geclaimde geleden schade. Het is daarbij dan aan de eiser om te bewijzen welke schade hij heeft gelopen en hoe hoog deze schade is.

2. De Nederlandse Spoorwegen hebben de reclamevitruines op de stations ook niet juist aanbesteed, wat leidde tot de toekenning door de rechter van een schadevergoeding en ontbinding van de

onrechtmatige contracten. Zou dit ook in deze casus het geval kunnen zijn en wat zijn de gevolgen daarvan?

Antwoord:

Uw verwijzing naar de Nederlandse Spoorwegen verstaan wij als verwijzing naar de NS-uitspraak van het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden van 1 oktober 2019, in de zaak tussen NS Stations BV en JCDecaux. De door u aangehaalde casus is niet één-op-één gelijk aan de situatie zoals verwoord in de statenbrief. Het Hof ontbindt daarbij niet, maar kent een verbod op verdere uitvoering van de overeenkomsten toe. Dit verbod op verdere uitvoering wordt gekoppeld aan de eventuele contractuele opzeggingsmogelijkheden. Dit is erg ingrijpend, maar te begrijpen vanuit de overtuiging van het hof dat er hier sprake is van een ernstige inbreuk op het Europees Aanbestedingsrecht en dat de bedragen hiermee gemoeid een zeer grote omvang kennen. In het geval van de provincie is om redenen, zoals verwoord in de statenbrief, niet tijdig opnieuw aanbesteed en daarom, voor een relatief gering bedrag, een rechtmatig aanbestede overeenkomst onrechtmatig verlengd of aangevuld.

3. Hoe groot zou de schadeclaim maximaal kunnen zijn, gelet op de recente uitspraak in de NS zaak? Wilt u deze vraag zo nodig geheim beantwoorden?

Antwoord:

De omvang van een schadeclaim is altijd afhankelijk van een eventuele vordering tot schadevergoeding die is ingesteld door een derde partij. Een eenduidig antwoord op deze vraag kan daarom niet worden geven.

4. Kennelijk is het proces van inkoop en aanbestedingen niet in orde. Zijn er meer van deze onrechtmatige Europese of binnenlandse aanbestedingen te verwachten en is daar intern onderzoek naar gedaan?

Antwoord:

Deze vraag is niet eenduidig te beantwoorden. Enerzijds stellen wij in de statenbrief en ook bij deze beantwoording van uw vragen dat het proces van inkoop en aanbestedingen op zich op orde is. De regels zijn helder, de systemen zijn er op ingericht en het is ook door deze organisatorische controlemechanieken dat de aangehaalde onrechtmatigheden geconstateerd zijn en geadresseerd worden. Anderzijds is er ook sprake van te laat handelen binnen een project of in de lijn. Daardoor ontstaat onnodige druk op het proces van inkoop en aanbestedingen en hierdoor kunnen onrechtmatigheden ontstaan. Het is zeker niet uit te sluiten dat er in de toekomst meer onvolkomenheden geconstateerd zullen worden vanwege de nu recent ingevoerde verscherpte controle op rechtmatigheid van onze inkopen en aanbestedingen. Bij het versterken en verbeteren van het team financiën en bedrijfsvoering en het op orde brengen van de basis zullen we mogelijk vaker constateren dat zaken in het verleden fout zijn gegaan. Zie ook de beantwoording op vragen 5 en 7 voor duiding van het continue proces van monitoring en controle.

5. Is er een adequate controle op de toepassing van enkelvoudige en meervoudige aanbestedingen binnen de provincie Utrecht en worden deze regels altijd gevolgd? Zo nee, waarom niet en in hoeveel gevallen niet?

Antwoord:

Iedere aanvraag tot een financiële verplichting boven het bedrag van € 5.000,- komt geautomatiseerd via het ERP-systeem SAP langs cluster Inkoop. Eventuele afwijkingen worden conform het provinciaal inkoop- en aanbestedingsbeleid afgehandeld

6. Maakt de provincie gebruik van een dynamisch aanbestedingssysteem (DAS) en van raamovereenkomsten? Zo ja, voor welke onderdelen van de inkoop?

Antwoord:

Ja. De provincie gebruikt een Dynamisch Aankoopstelsel (DAS), uitsluitend voor inhuur. De provincie maakt voor alle onderdelen van inkoop, werken, leveringen en diensten, gebruik van raamovereenkomsten. U kunt hierbij als voorbeeld denken aan de levering van energie, levering van kantoorartikelen, Ingenieursdiensten etc

7. Wat voor maatregelen heeft u getroffen om onrechtmatige Europese en binnenlandse aanbestedingen te voorkomen?

Antwoord:

De provincie heeft hiervoor, op dit moment, een provinciaal Inkoop- en aanbestedingsbeleid vastgesteld, een (controle)systeem via SAP ingericht en centraal contractbeheer in een centraal gepositioneerd cluster Inkoop met verplichte consultatie en begeleiding ingesteld. Binnen het provinciaal Inkoop- en aanbestedingsbeleid wordt melding gemaakt van een zogenaamd Tender Alignment Board. Met ingang van januari 2020 wordt een Tenderboard ingesteld.

De Tenderboard is gericht op het bewaken en bevorderen dat Europese aanbestedingen doel- en rechtmatig worden uitgevoerd, waar onder doelmatigheid tevens begrepen wordt dat de wijze waarop deze aanbestedingen worden uitgevoerd ook bijdragen aan het realiseren van de provinciale ambities (zoals onder meer SROI, duurzaamheid en circulariteit). Daarnaast om de provinciale organisatie te voorzien van hoogwaardig en zwaarwegend advies op het uitvoeren van risicovolle inkoopactiviteiten om daarmee de aan deze projecten verbonden risico's inzichtelijk en beheersbaar te maken. Indien mogelijk het verder het opbouwen van expertise en eenduidigheid in werkwijzen binnen de gehele provinciale organisatie bij projecten.

8. Om een goede controle te kunnen uitoefenen, wilt u ons een inkoopkalender toesturen met daarop een overzicht van alle "lopende" Europese aanbestedingen en de toekomstige aanbestedingen tot 2021 met daarin: het kenmerk, het onderwerp, type aanbesteding en de startdatum?

Antwoord:

Een overzicht van alle toekomstige Europese aanbestedingen (tot 2021) is op dit moment niet beschikbaar. Een van de eerste taken van de Tenderboard is het samenstellen van een provinciebrede aanbestedingskalender ten behoeve van centrale regie, coördinatie en planning.

9. Bent u bereid dit overzicht halfjaarlijks ter beschikking te stellen van de FAC-commissie? Zo nee waarom niet?

Antwoord:

Ja, daar zijn wij toe bereid.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen